

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 654/22
18.1.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., ... бр. ..., кога заступа пуномоћник адвокат Владимир Поповић из Београда, Вукице Митровић бр. 54, против тужене ББ из ..., ..., ... бр. ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П2 1374/21 од 28.9.2022.године, у седници већа одржаној дана 18.1.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П2 1374/21 од 28.9.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се измени пресуда Другог основног суда у Београду П2 845/16 од 20.2.2017. године у ставовима трећем, четвртном и петом изреке, у делу који се односи на вршење родитељског права, модела виђања и издржавања, тако да се заједничка деца парничних странака малолетна ВВ рођена дана ... године и ГГ рођен дана ... године, повере оцу на самостално вршење родитељског права, а лични контакти малолетне деце са мајком уреде на тај начин што би се виђање одвијало сваке среде и петка од 17.00 часова до 20.00 часова, те да се тужена обавезе да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од по 7.000,00 динара, укупно 14.000,00 динара, сваког 1. до 10. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун оца, почев од подношења тужбе. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 12.750,00 динара.

Благовременом жалбом тужилац је побијао првостепену пресуду у целини из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу одредбе члана 202 Породичног закона (“Службени гласник РС”, бр. 18/2005 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути. Без основа тужилац у жалби указује и на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП. Пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама који су наведени на јасан и непротивречан начин, а не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима. Због тога пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према правилно утврђеном чињеничном стању парничне странке су бивши супружници чији је брак разведен пресудом Другог основног суда у Београду П2 845/16 од 20.2.2017. године, а заједничка деца парничних странака малолетна ВВ рођена дана ... године и малолетни ГГ рођен дана ... године, поверени су мајци на самостално вршење родитељског права. Истом пресудом одређен је модел одржавања личних односа малолетне деце са оцем, те да отац доприноси издржавању малолетне деце плаћањем укупног месечног износа од 14.000,00 динара, почев од дана пресуђења па убудуће. У складу са овом одлуком малолетна деца живела су са мајком, док је отац живео и радио у иностранству. Међутим, 5.6.2020. године малолетна ВВ дошла је код свог деде, тужиочевог оца ДД који је полицији пријавио да је тог дана око 20.00 часова дошла његова унука ВВ, која му је рекла да ју је мајка тукла, чупала за косу и претила да ће је убити, те да је побегла. Међутим, констатовано је да девојчица нема видљиве повреде, нити да се жали на болове. Мајка тужене ЂЂ са којом живи у оквиру исте породичне куће, на посебној етажи, пријавила је дана 5.6.2020. године да је њена кћерка била насилна према њој, због чега је туженој у односу на ЂЂ изречена хитна мера забране могућем учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова. У кратком периоду после овог догађаја и мал. ГГ је живео код деде али је потом поново прешао код мајке, док је мал. ВВ остала да живи у дединој кући и то са оцем који се у међувремену вратио из иностранства.

Непосредну бригу о малолетној деци од њиховог рођења води мајка која је емоционално веома везана за њих и болно доживљава њихову одвојеност. Констатовани су одређени пропусти на плану васпитног деловања у односу на децу, али као личност не представља насилну структуру. Ситуацијама нефункционалности на плану родитељског деловања у значајној мери доприноси и њен нарушен родитељски ауторитет код деце од стране њиховог оца, те давање могућности деци да се приклоне мање рестриктивним захтевима и начину живота. С обзиром да је отац дуже време мајку представљао у негативном светлу деци и на тај начин урушавао њен ауторитет,

деца су инструментализована за личне потребе и циљеве на овај начин, што је контрапродуктивно најбољем интересу деце. Отац нема историју бављења децом нити изграђене вештине старања о њима, а дискутабилан је и његов материјални статус, те је констатовано и да је спречавао контакте мајке са њима. Коначно мишљење органа старатељства од 26.11.2020. године јесте да нема елемената за измену судске одлуке о вршењу родитељског права у односу на малолетну децу, те да самостално вршење родитељског права и даље треба да врши мајка.

Малолетна деца ВВ и ГГ не одступају у развоју од вршњачке групе, а имају и очуване емоционалне односе са оба родитеља. ВВ отпор према мајци и мајчином васпитном стилу почиње са пресељењем код мајчиног партнера, због отпора према новом партнеру и због школских обавеза, када самоиницијативно одлази код оца и одбија да одлази код мајке. Мајку виђа повремено када се договоре и дубоко је инволвирана у конфликт родитеља, због чега развија маладаптивно и манипулативно понашање које јој омогућава да оставари своју позицију. Она жели да настави да живи код оца, док малолетни ГГ који има очуване емоционалне односе са оба родитеља, жели да настави живи са мајком у односу на коју је више усмерен и адаптиран је на живот са мајком и њеним новим партнером у чијој кући сада станују. Обоје деце показују потешкоће око школских обавеза и постигнућа у школи, а на њихову позицију и учење утиче и неразрешена породична динамика у којој живе одвојено, као и различити васпитни стилови које родитељи примењују. Мајка је захтевнија када су у питању школске обавезе, док отац не увиђа развојне проблеме и потешкоће код малолетне ВВ, која одбија да одлази код мајке. Малолетна деца живе одвојено што може да утиче на развој њихове блискости која би деци значила у превазилажењу актуелне ситуације и даљем функционисању. Иако оба родитеља поседују капацитет за вршење родитељског права, према мишљењу Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, најбољи интерес малолетне деце јесте да мајка и даље самостално врши родитељско право с обзиром да отац иако показује као и мајка мотивацију за вршење родитељског права, не увиђа властиту одговорност у целокупној ситуацији, посебно у односу са кћерком код које постоји отпор за контакт са мајком.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно произилази из доказа у списима које је првостепени суд правилно ценио у смислу одредби члана 8 Закона о парничном поступку.

Чињенични закључак првостепеног суда о подобности тужене да врши родитељско право, тужилац оспорава с обзиром на чињеницу да је дана 5.6.2020. године пријављено физичко насиље тужене над малолетном кћерком, као и због чињенице да је извршила насиље у односу на своју мајку, а сматра да је и нови партнер тужене ЕЕ, који је већ био на издржавању казне затвора, насилан у односу на малолетног ГГ.

Међутим, закључак првостепеног суда о подобности тужене да врши родитељско право самостално, ови жалбени наводи не доводе у сумњу. Родитељске компетенције тужене несумњиво потврђује орган старатељства у свом налазу и мишљењу, као и комисија вештака Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, које је првостепени суд прихватио. У односу на малолетну ВВ насиље није утврђено, она није измештена из куће тужене, како то неосновано тврди жалба, већ је

самоиницијативно прешла код оца, и то, како то произилази из закључка комисије вештака Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, због отпора према новом партнеру мајке и школским обавезама, с обзиром да је мајка захтевнија у односу на малолетну ВВ када су у питању школске обавезе, док отац, према сопственој изјави у разговору са комисијом вештака, због посла има мање времена да се посвети деци, посебно по питању школе, те да сматра да мал. ВВ има лош успех у школи због тога што не може да је контролише.

На оцену подобности тужене као родитеља не утиче чињеница коју тужилац потенцира у својој жалби, а наиме да је нови партнер тужене ЋЋ лице које је раније правноснажно осуђивано. Приликом давања налаза и мишљења орган старатељства је ове чињенице имао у виду, те након теренске посете и разговора са истим закључио да мајка треба да врши родитељско право, што је став и мишљење и комисије вештака Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, који су утврдили да је квалитет емоционалног односа мајке и малолетног ГГ са којим живи код ванбрачног супруга ЋЋ, добар и да се не запажају знаци негативних срединских утицаја на истог, дакле ни негативан утицај ЋЋ на малолетног ГГ, о коме мал. ГГ каже: “ЋЋ ми помаже математику”, “Мени је добро код ЋЋ и маме”, док је мал. ВВ у разговору са комисијом вештака рекла за ЋЋ рекла: “...он је ОК”.

С обзиром да је утврдио да је најбољи интерес малолетне деце да и даље живе са мајком, која треба да настави да самостално врши родитељско право, првостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио измену одлуке о самосталном вршењу родитељског права од 28.9.2022. године, и поред тога што је мишљење малолетне ГГГ да живи са оцем.

Наиме, према одредби члана 65 став 4 Породичног закона, дете које је навршило 10. годину живота може слободно и непосредно изразити своје мишљење у сваком судском и управном поступку у коме се одлучује о његовим правима. О омогућавању детету да непосредно изрази своје мишљење, као дужношћу суда, говори и члан 266 став 3 тачка 2 Породичног закона, што је мал. ГГ и ВВ омогућено јер су се јасно и недвосмислено изјаснили код ког родитеља желе да живе: малолетна ВВ са оцем, а малолетни ГГ са мајком. Према одредби члана 266 став 3 тачка 3 Породичног закона, дужност је суда да мишење детета утврди на начин и на месту које је у складу са његовим годинама и зрелошћу. С обзиром на њихове године и зрелост и по оцени другостепеног суда било је примерено да се о томе изјасне у разговору са комисијом вештака, због чега је првостепени суд правилно одбио предлог тужиоца да децу саслуша суд, све ово посебно код чињенице да су своје мишљење недвосмислено исказали пред комисијом судских вештака, а да тачност интерпретације њиховог мишљења није доведена у питање ни наводима жалбе тужиоца.

Иако је мишљење малолетне ВВ да жели да живи са оцем, правилан је закључак првостепеног суда да уважавање њеног мишљење не би било у њеном најбољем интересу, и то из свих разлога које је првостепени суд имао у виду, а наиме, да је малолетна ВВ дубоко инволвирана у конфликт родитеља, да развија маладаптивно и манипулативно понашање које јој омогућава да оствари своју позицију, због чега њено мишљење није аутентично и не води њеном најбољем интересу у погледу правилног раста и развоја. Тужилац не увиђа своју личну одговорност и допринос отпору који

малолетна ВВ показује према мајци, па с обзиром и да одвојен живот малолетне деце може даље утицати на развој њихове блискости која би деци значила у превазилажењу актуелне ситуације и даљем функционисању, првостепени суд је правилном применом одредби чланова 6 став 1, 61 став 1, 77 став 3 и 266 Породичног закона, тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Имајући у виду да се ни осталим наводима жалбе правилност и законитост побијане пресуде не доводи у сумњу, другостепени суд је исту потврдио применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, као и одлуку о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153 Закона о парничном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова, водећи рачуна и о разлозима правичности, сагласно одредби члана 207 Породичног закона.

Председник већа-судија
Зорица Булајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић